

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПРОГРАМА

письмового фахового вступного випробування
для вступників на спеціальність **081 Право**
за освітньою програмою **Право**
на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі ОКР
«Молодший спеціаліст»

Суми – 2017

Зміст

Пояснювальна записка

Зміст програми

Зразок тестових завдань для проведення фахового іспиту

Критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Рекомендована література

Пояснювальна записка

Програму фахового вступного випробування підготовлено відповідно до стандартів вищої освіти, що регламентують зміст освітньо-професійної програми та засобів діагностики якості підготовки бакалавра за спеціальністю «Право».

Метою програми є викладення основних вимог щодо проведення вступного екзамену в Сумському національному аграрному університеті, надання вступникам вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на фахове вступне випробування, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Мета вступного екзамену - оцінювання рівня професійної компетентності, ступеня засвоєння освітньо-професійної програми підготовки, необхідних вступникам для опанування ними освітньо-професійних програм підготовки бакалавра за спеціальністю 081 «Право».

Завданнями фахового випробування є: оцінювання теоретичної підготовки вступників з фахових дисциплін; виявлення рівня їх аналітичних здібностей, вміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до послідовного, логічного та аргументованого викладення навчального матеріалу та власних думок; визначення здатності застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Програма фахового вступного екзамену містить зміст нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки освітньо-професійної підготовки молодшого спеціаліста. Фахове випробування включає в себе тестові завдання з наступних дисциплін:

Конституційне право України,
Адміністративне право України,
Кримінальне право України,
Кримінально-процесуальне право України,
Цивільне право України,
Цивільно-процесуальне право України.

Комплексне фахове випробування проводиться в письмовій формі, кожен варіант містить 100 тестових завдань з зазначених дисциплін.

Загальна тривалість часу, відведеного вступникам для написання відповідей на всі питання складає 1 годину 20 хвилин.

У списку рекомендованих джерел, що додається до програми, наведено перелік спеціальної літератури.

Зміст програми

МОДУЛЬ 1. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Адміністративне право в системі публічного права

Поняття та сутність публічного права. Публічний інтерес. Поняття та ознаки адміністративного права як галузі публічного права. Мета, завдання та основні поняття адміністративного права. Система адміністративного права. Метод адміністративного права. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.

Становлення та розвиток адміністративного права

Витоки науки адміністративного права. Формування адміністративного права в Україні.

Принципи адміністративного права

Поняття та значення принципів адміністративного права. Принцип верховенства права. Принципи належного урядування

Джерела адміністративного права

Суть та види джерел адміністративного права. Формалізовані національні та міжнародні джерела адміністративного права. Судові рішення в системі джерел адміністративного права. Неформалізовані джерела адміністративного права

Адміністративно-правовий статус фізичних осіб

Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права. Структура адміністративно-правового статусу фізичних осіб. Суть та значення суб'єктивних публічних прав особи. Спеціальні адміністративно-правові статуси фізичних осіб

Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань

Поняття та ознаки громадських об'єднань. Види громадських об'єднань. Основні напрями реалізації адміністративно-правового статусу громадських об'єднань.

Адміністративні повноваження

Поняття адміністративних повноважень. Види адміністративних повноважень. Виникнення та припинення адміністративних повноважень. Структура та компетенція суб'єкта публічної адміністрації

Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади

Система органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Адміністративно-правовий статус центральних органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус місцевих державних адміністрацій. Військово-цивільні адміністрації при проведенні антитерористичної операції.

Адміністративно-правовий статус Президента України та органів місцевого самоврядування

Адміністративно-правовий статус Президента України. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування

Адміністративно-правовий статус інших суб'єктів публічної адміністрації

Поняття та особливості юридичних осіб публічного права. Види юридичних осіб публічного права

Публічна служба

Поняття та ознаки публічного службовця. Відмінність публічної служби від інших видів трудової діяльності особи. Види публічної служби. Обмеження публічних службовців. Поняття державної служби та державних службовців. Види державних службовців. Права та обов'язки державних службовців. Прийняття на державну службу. Проходження державної служби. Припинення державної служби. Юридична відповідальність державних службовців. Органи управління державною службою.

Нормативний акт публічної адміністрації

Поняття та значення нормативних актів публічної адміністрації. Ознаки нормативного акту публічної адміністрації. Вимоги до нормативних актів публічної адміністрації. Незаконність нормативного акту публічної адміністрації.

Адміністративний акт

Поняття та ознаки адміністративного акта. Види адміністративних актів.. Поняття, стадії та вимоги до адміністративної процедури. Набуття чинності адміністративним актом. Припинення дії адміністративного акта. Нікчемний адміністративний акт.

Адміністративний договір

Поняття та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Передумови та підстави укладення адміністративного договору. Вимоги до законності адміністративного договору. Протиправні адміністративні договори.

Адміністративний розсуд в діяльності публічної адміністрації

Поняття адміністративного розсуду в діяльності публічної адміністрації. Нормативне розуміння розсуду публічної адміністрації. Доктринальне розуміння розсуду публічної адміністрації. Вимоги до застосування розсуду в діяльності публічної адміністрації.

Електронне урядування

Поняття та значення електронного урядування. Моделі та етапи розвитку електронного урядування в різних країнах. Проблеми та перспективи розвитку електронного урядування в Україні

Адміністративні послуги

Поняття та ознаки адміністративних послуг. Принципи, гарантії та стандарти надання адміністративних послуг. Види адміністративних послуг. Публічна адміністрація як суб'єкт надання адміністративних послуг. Процедура надання адміністративних послуг.

Адміністративні процедури

Поняття та види адміністративних процедур. Структура адміністративних процедур

Судовий захист публічних прав осіб

Адміністративне судочинство. Система адміністративних судів. Юрисдикція адміністративних судів. Позасудовий захист публічних прав осіб . Поняття та зміст адміністративного оскарження. Принципи адміністративного оскарження. Стадії процедури адміністративного оскарження

Позасудовий контроль діяльності публічної адміністрації

Поняття та роль позасудового контролю в діяльності публічної адміністрації. Види позасудового контролю в діяльності публічної адміністрації.

Адміністративна відповідальність та адміністративні правопорушення

Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного правопорушення

Адміністративні стягнення

Загальні правила накладення адміністративних стягнень

Стадії провадження в справах про адміністративні правопорушення

Поняття, завдання та принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення. Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. Адміністративне розслідування. Розгляд справи про адміністративне правопорушення. Оскарження постанови в справі про адміністративне правопорушення. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення

МОДУЛЬ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Вступ до сучасного українського конституціоналізму

Конституціоналізм - політико-правова система держави і суспільства. Принципи сучасного українського конституціоналізму.

Конституційне право як фундаментальна галузь національної системи права

Поняття та предмет конституційного права як галузі права. Особливості методу конституційного регулювання. Функції конституційного права. Структуроутворююча роль конституційного права в правовій системі України на сучасному етапі політичного та правового реформування в країні.

Система конституційного права України

Поняття системи конституційного права та її складові елементи. Поняття норми конституційного права. Особливості та структура конституційно-правових норм. Критерії класифікації та види конституційно-правових норм. Інститути конституційного права: поняття, критерії класифікації та види.

Джерела конституційного права. Конституція України

Поняття й склад джерел конституційного права. Поняття конституції. Роль (функції) конституції. Конституція України: структура, юридичні властивості, основні соціально-правові пріоритети, загальна характеристика. Порядок прийняття і внесення змін до Конституції України. Поняття й функції правової охорони Конституції. Суб'єкти правової охорони Конституції. Поняття та види конституційного контролю.

Конституційно-правові відносини

Поняття й особливості конституційно-правових відносин. Склад конституційно-правових відносин. Суб'єкти конституційно-правових відносин: загальна характеристика та класифікація. Об'єкти конституційних правовідносин. Зміст конституційних правовідносин. Юридичні факти в конституційному праві.

Конституційно-правова відповідальність

Поняття, особливості та функції конституційно-правової відповідальності. Підстави конституційно-правової відповідальності. Поняття й склад конституційних правопорушень. Суб'єкт правопорушень за конституційним правом. Санкції за конституційним правом України.

Конституційний лад України

Поняття і зміст конституційного ладу: теоретичний аспект. Принципи конституційного ладу України. Основи конституційного ладу в системі Конституції України (гуманістичні, політичні, соціально-економічні, національно-культурні та екологічні).

Конституційні основи народовладдя

Поняття і сутність народовладдя. Пряма (безпосередня) та представницька демократія. Поняття, конституційно-правова регламентація та види референдумів в Україні. Порядок призначення, організації і проведення референдумів в Україні. Виборче право і виборча система: поняття та принципи. Правове регулювання і порядок формування представницьких органів держави і місцевого самоврядування в Україні. Вибори Президента України. Вибори народних депутатів України. Місцеві вибори.

Конституційні основи громадянського суспільства та його основні інститути

Поняття громадянського суспільства. Структура і принципи самоорганізації громадянського суспільства. Конституційні основи формування і розвитку громадянського суспільства в Україні. Поняття і види громадських об'єднань. Порядок створення громадських об'єднань. Припинення діяльності громадських об'єднань. Конституційно-правовий статус політичних партій. Порядок створення політичних партій. Принципи діяльності політичних партій. Припинення діяльності політичних партій.

Конституційно-правовий статус людини та громадянина в Україні

Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права. Принципи конституційно-правового статусу людини і громадянина. Поняття і юридична природа конституційних прав і свобод людини і громадянина. Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина. Співвідношення індивідуальних і колективних прав. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Гарантії здійснення прав і свобод людини і громадянина в Україні. Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правове становище людини і громадянина.

Громадянські (правові) стани особистості

Поняття і принципи громадянства України. Набуття громадянства України. Припинення громадянства України. Поняття та основи конституційно-правового статусу іноземців. Права, свободи та обов'язки іноземців. Режими проживання іноземних громадян. Особи без громадянства: поняття й особливості конституційно-правового статусу. Поняття й особливості конституційно-правового статусу біженця. Умови і порядок набуття та втрати статусу біженця. Права та обов'язки біженця. Особливості конституційно-правового статусу осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту. Особливості конституційно-правового статусу закордонних українців.

Державний лад України

Поняття державного ладу України. Державний лад і форма держави: поняття й співвідношення. Принципи державного ладу України: загальна характеристика. Суверенітет держави. Україна - суверенна і незалежна держава. Україна – демократична, правова держава. Україна – соціальна держава. Республіканська форма правління в Україні. Зміст і практична реалізація принципу поділу державної влади в Україні.

Державний устрій України

Державна територія: поняття й склад. Державний кордон: поняття, види, порядок встановлення, режими. Поняття і принципи державного устрою. Державно-правові (юридичні) ознаки України як унітарної держави. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Адміністративно-територіальний устрій України. Порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою України (утворення, реорганізація або ліквідація адміністративно-територіальної одиниці; найменування або перейменування; зміна меж адміністративно-територіальної одиниці)

Система органів державної влади України

Конституційно-правова природа державної влади: поняття, завдання та функції. Поняття органу держави, його ознаки та конституційний статус. Класифікація (види) органів державної влади. Принципи організації і діяльності органів державної влади в Україні.

Законодавча влада в Україні

Законодавча влада в Україні. Український парламентаризм: генеза становлення і сучасний етап розвитку. Конституційна природа парламенту – Верховної Ради України. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Принципи діяльності Верховної Ради України. Функції і повноваження Верховної Ради України. Парламентські процедури: законодавча, установча, процедура здійснення парламентського контролю. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Конституційно-правовий статус народного депутата України і правові гарантії його діяльності. Природа депутатського мандата. Підстави дострокового припинення повноважень народного депутата України.

Президент України

Інститут президентства в Україні: історія становлення й сучасний етап розвитку. Роль та місце Президента України в системі органів державної влади. Конституційно-правовий статус Президента України. Порядок вступу на пост Президента України. Повноваження Президента України. Акти Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони. Допоміжні, консультативні та інші органи і служби при Президентіві України

Виконавча влада в Україні

Поняття виконавчої влади та її місце в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: порядок формування, склад і компетенція. Акти Кабінету Міністрів України. Прем'єр-міністр України: порядок призначення, повноваження. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: порядок формування, принципи діяльності, структура, основні завдання, повноваження, акти. Конституційно-правовий статус і система органів

виконавчої влади на місцях. Місцеві державні адміністрації: правова природа, порядок формування, структура, принципи діяльності, компетенція, акти.

Судова влада. Прокуратура України

Судова влада: поняття, склад і принципи функціонування. Судова система України. Система судів загальної юрисдикції. Конституційні принципи судочинства. Здійснення правосуддя у формах конституційного, цивільного, кримінального та адміністративного судочинства. Конституційно-правовий статус Вищої ради правосуддя. Конституційно-правовий статус суддів. Конституційно-правовий статус прокуратури України. Функції і повноваження прокуратури України.

Конституційна юстиція в Україні

Поняття конституційної юстиції. Становлення і розвиток конституційної юстиції в Україні. Правова природа Конституційного Суду України. Функції і повноваження Конституційного Суду України. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Структура та організація діяльності Конституційного Суду України. Принципи конституційного судочинства. Суб'єкти і форми звернення до Конституційного Суду України. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства. Процесуальні строки. Поняття і правова природа актів Конституційного Суду України. Види, порядок прийняття та виконання актів Конституційного Суду України. Правові позиції Конституційного Суду України: поняття і значення.

Місьцеве самоврядування в Україні

Поняття і принципи місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування в Україні: загальна характеристика її елементів. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Способи формування органів місцевого самоврядування. Відносини органів місцевого самоврядування з центральними органами державної влади. Конституційні принципи та види взаємодії органів місцевого самоврядування з місцевими органами виконавчої влади. Конституційно-правовий статус депутата місцевої ради і правові гарантії його діяльності.

МОДУЛЬ 3. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Вступ до кримінального права. Закон України про кримінальну відповідальність.

Поняття, структура та види кримінально-правових норм. Поняття та структура закону України про кримінальну відповідальність. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі. Екстрадиція.

Вчення про злочин та його склад.

Поняття та види злочинів. Поняття, елементи та ознаки складу злочину. Види складів злочинів.

Об'єктивні ознаки складу злочину.

Об'єкт злочину. Предмет злочину та потерпілий від злочину. Об'єктивна сторона складу злочину. Суспільно небезпечне діяння. Суспільно небезпечні

наслідки. Причинний зв'язок між суспільно небезпечним діянням та наслідками. Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення злочину

Суб'єктивні ознаки складу злочину.

Суб'єкт злочину. Вік, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Вчинення злочину у стані сп'яніння. Суб'єктивна сторона складу злочину. Змішана (подвійна, складна) форма вини. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину. Помилка та її кримінально-правове значення

Стадії вчинення умисного злочину.

Поняття та види стадій вчинення умисного злочину. Закінчений злочин. Готування до злочину. Замах на злочин. Добровільна відмова від вчинення злочину

Співучасть у злочині.

Поняття співучасті у злочині. Види співучасників злочину. Форми співучасті у злочині. Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників злочину

Множинність злочинів.

Поняття множинності злочинів. Одиничний злочин. Сукупність злочинів. Повторність злочинів. Рецидив злочинів

Обставини, що виключають злочинність діяння.

Поняття обставин, що виключають злочинність діяння. Характеристика обставин, що виключають злочинність діяння

Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Характеристика окремих видів звільнення від кримінальної відповідальності

Вчення про покарання та його призначення.

Поняття покарання. Система покарань. Основні та додаткові покарання. Загальні засади призначення покарання. Спеціальні засади призначення покарання. Судимість.

Звільнення від покарання та його відбування.

Поняття звільнення від покарання та його відбування. Характеристика видів звільнення від покарання та його відбування

Інші заходи кримінально-правового характеру.

Примусові заходи медичного характеру. Примусове лікування. Спеціальна конфіскація

Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

- 1 Основи кваліфікації злочинів та наскрізні кримінально-правові поняття
- 2 . Злочини проти основ національної безпеки України
3. Злочини проти особи
4. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина
5. Злочини проти власності
6. Злочини у сфері господарської діяльності.
7. Злочини проти громадської безпеки
8. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту
9. Злочини проти громадського порядку та моральності

10. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

11. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

12. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

13. Злочини у сфері правосуддя

МОДУЛЬ 4. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Кримінальний процес: загальні положення

Кримінальний процес: поняття, сутність та завдання. Кримінальні процесуальні функції: поняття та різновиди. Система кримінального процесу. Поняття стадій кримінального процесу, їх система, зміст і завдання. Кримінальна процесуальна форма, відносини та гарантії. Наука кримінального процесу, її предмет, система та методи.

Кримінальний процесуальний закон

Кримінальне процесуальне право: поняття та значення. Кримінальні процесуальні норми: поняття, структура і різновиди. Дія кримінального процесуального законодавства у просторі, в часі та за колом осіб

Засади кримінального провадження

Засади кримінального провадження: поняття, значення, класифікація, система та правові гарантії реалізації. Загальноправові засади та специфіка їх застосування у кримінальному провадженні. Загальнопроцесуальні засади та специфіка їх застосування у кримінальному провадженні. Кримінальні процесуальні (або галузеві) засади та їх правовий зміст.

Учасники кримінального провадження

Учасники кримінального провадження: поняття і класифікація. Суд, слідчий суддя, присяжний. Сторона обвинувачення. Сторона захисту. Потерпілий та його представник у кримінальному провадженні. Інші учасники кримінального процесу. Відводи.

Докази і доказування в кримінальному процесі

Докази: поняття і ознаки. Класифікація доказів. Доказування в кримінальному процесі: поняття, значення, елементи. Предмет, межі і суб'єкти доказування. Характеристика процесуальних джерел доказів, їх різновиди.

Процесуальні документи, строки і витрати

Процесуальні документи: поняття, різновиди, зміст, форма, значення. Процесуальні строки: поняття, класифікація, значення, порядок обчислення. Поняття і різновиди процесуальних витрат.

Заходи забезпечення кримінального провадження

Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття та класифікація. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Різновиди заходів забезпечення кримінального провадження, підстави та порядок їх застосування. Мета і підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Різновиди запобіжних заходів. Порядок застосування, зміни і скасування запобіжних заходів.

Досудове розслідування

Досудове розслідування: поняття, значення та завдання. Початок досудового розслідування. Форми досудового розслідування. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків. Підслідність: поняття та різновиди. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Строки досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування. Матеріали досудового розслідування. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії

Слідчі (розшукові) дії: поняття і система. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Гласні слідчі (розшукові) дії. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Повідомлення про підозру

Підозра у кримінальному провадженні: поняття і ознаки. Зміст і форма письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Допит підозрюваного. Зміна повідомлення про підозру.

Зупинення і закінчення досудового розслідування

Зупинення досудового розслідування: поняття, підстави та процесуальний порядок. Відновлення досудового розслідування: поняття, підстави та процесуальний порядок. Форми закінчення досудового розслідування.

Підсудність у кримінальному провадженні. Підготовче провадження у першій інстанції

Підсудність: поняття та різновиди. Підготовче провадження: поняття, завдання, порядок здійснення та строки. Рішення, які має право прийняти суд на стадії підготовчого провадження. Вирішення питань, пов'язаних з підготовкою до судового розгляду. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Судовий розгляд

Судовий розгляд: поняття, система та загальні положення. Межі судового розгляду. Процедура судового розгляду.

Судові рішення у кримінальному провадженні

Судові рішення: поняття та значення. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судових рішень. Ухвала суду: поняття, різновиди та зміст. Вирок суду: поняття, різновиди та зміст. Порядок ухвалення та проголошення судового рішення. Окрема думка судді. Роз'яснення змісту судового рішення

Провадження в суді апеляційної інстанції

Провадження в суді апеляційної інстанції: поняття, риси, завдання та значення. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Суб'єкти права на апеляційне оскарження, процесуальний порядок і строки апеляційного оскарження. Форма та зміст апеляційної скарги. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова у відкритті провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна та доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Результати розгляду кримінального провадження апеляційним судом. Судові рішення суду апеляційної інстанції.

Провадження з виконання судових рішень

Провадження з виконання судових рішень: завдання та значення. Порядок набрання законної сили судовим рішенням. Порядок звернення вироку, ухвали суду до виконання. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час та після виконання вироків. Порядок їх вирішення.

Провадження в суді касаційної інстанції

Провадження в суді касаційної інстанції: поняття, риси, завдання та значення. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Особи, які мають право подати касаційну скаргу, порядок і строки касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Заперечення на касаційну скаргу. Відмова від касаційної скарги, зміна і доповнення касаційної скарги під час касаційного провадження. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Касаційний розгляд. Результати розгляду справи касаційним судом. Судові рішення суду касаційної інстанції.

Провадження у Верховному Суді України. Провадження за нововиявленими обставинами

Провадження у Верховному Суді України: поняття і завдання. Підстави для перегляду судових рішень Верховним Судом України. Порядок подання та розгляду заяви про перегляд судового рішення Верховним Судом України. Результати розгляду кримінального провадження Верховним Судом України. Обов'язковість рішень Верховного Суду України. Провадження за нововиявленими обставинами: поняття, завдання і значення.

Особливі порядки кримінального провадження

Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження

Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження: поняття, завдання та правова основа. Загальні засади міжнародного співробітництва. Процесуальний порядок надання міжнародної правової допомоги під час проведення процесуальних дій. Сутність видачі (екстрадиції) особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Кримінальне провадження у порядку перейняття. Визнання та виконання вироків іноземних судів і передання засуджених осіб.

МОДУЛЬ 5. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Цивільне право в системі права України.

Цивільне право як галузь приватного права. Предмет цивільного права. Метод цивільно-правового регулювання. Принципи цивільного права. Система цивільного права.

Джерела цивільного права України.

Загальна характеристика джерел цивільного права. Цивільне законодавство України: поняття і структура. Дія актів цивільного законодавства в часі, просторі та за колом суб'єктів. Акти цивільного законодавства і договір. Звичай як джерело цивільного права. Звичаї ділового обороту. Аналогія в цивільному праві. Судова практика та її роль в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні норм цивільного права.

Фізичні особи.

Поняття фізичної особи як суб'єкта цивільних правовідносин. Іноземні громадяни та особи без громадянства як суб'єкти цивільних правовідносин. Ім'я фізичної особи. Місце проживання фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність: поняття, види. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою.

Юридичні особи.

Поняття та ознаки юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб. Створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Цивільна право- і дієздатність юридичної особи. Органи юридичної особи. Філії і представництва юридичної особи. Припинення юридичної особи. Господарські товариства як юридичні особи. Кооперативи як юридичні особи.

Об'єкти цивільних прав.

Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Цінні папери як об'єкти цивільних прав.

Правочини.

Поняття та види юридичних фактів в цивільному праві. Юридичні склади. Правочин: поняття та ознаки. Види правочинів. Умови дійсності правочину. Форма правочину. Недійсні правочини, їх правова природа і види. Загальні правові наслідки недійсності правочину. Недійсність частини правочину. Недійсні правочини з вадами змісту. Недійсні правочини з вадами форми. Недійсні правочини з вадами суб'єктного складу. Недійсні правочини з вадами волі. Фіктивні та удавані правочини.

Представництво.

Поняття та види представництва в цивільному праві. Суб'єкти представництва. Повноваження представника. Правові наслідки перевищення повноважень представником. Довіреність: поняття, види. Форма довіреності. Зміст довіреності. Припинення представництва за довіреністю.

Строки і терміни. Позовна давність.

Поняття та види цивільно-правових строків і термінів. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків. Поняття та види позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Зупинення і переривання перебігу позовної давності. Правові наслідки впливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Особисті немайнові права фізичної особи.

Поняття та ознаки особистих немайнових прав фізичної особи. Класифікація особистих немайнових прав в цивільному праві. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті

немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Захист особистих немайнових прав.

Загальна характеристика права власності як основного речового права.

Поняття та ознаки речових прав. Види речових прав. Поняття власності і права власності. Зміст права власності. Об'єкти та суб'єкти права власності. Здійснення права власності. Межі здійснення права власності. Обов'язки власника. Тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.

Набуття та припинення права власності.

Підстави (способи) набуття права власності: поняття, види. Набуття права власності на новостворену річ. Переробка (специфікація). Набуття права власності на прирощення, які приносить річ. Привласнення загальнодоступних дарів природи. Набуття права власності на безхазяйну річ. Знахідка. Бездоглядна домашня тварина. Скарб. Набуття права власності за давністю володіння нею (набувальна давність). Набуття права власності за договором. Момент виникнення права власності у набувача за договором. Інші похідні способи набуття права власності. Загальна характеристика підстав (способів) припинення права власності. Відчуження речі як підстава припинення права власності. Відмова власника від права власності. Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Викуп пам'ятки історії та культури. Викуп земельної ділянки у зв'язку із суспільною необхідністю. Націоналізація, конфіскація і реквізиція як підстави припинення права власності. Інші підстави припинення права власності.

Право спільної власності.

Поняття та види права спільної власності. Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності. Припинення права спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Здійснення права спільної сумісної власності. Припинення права спільної сумісної власності.

Захист права власності.

Поняття захисту права власності. Підстави для захисту права власності. Поняття та види способів захисту права власності. Віндикація як спосіб захисту права власності. Межі віндикації. Розрахунки при віндикації. Негаторний позов. Визнання права власності. Інші способи захисту права власності.

Речові права на чуже майно.

Загальна характеристика речових прав на чуже майно. Володіння. Право користування чужим майном (сервітут). Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право забудови земельної ділянки (суперфіцій).

Право інтелектуальної власності: загальні положення.

Поняття та джерела права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення та зміст прав інтелектуальної власності. Особливості правового режиму службових об'єктів

права інтелектуальної власності та об'єктів, створених за замовленням. Захист права інтелектуальної власності.

Авторське право і суміжні права.

Поняття та об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення суб'єктивних авторських прав. Особисті немайнові права автора. Майнові авторські права. Випадки вільного використання творів. Строки чинності майнових авторських прав. Суміжні права, їх об'єкти, суб'єкти, виникнення і зміст.

Патентне право.

Патентне право та його джерела. Об'єкти патентного права. Суб'єкти патентних прав. Патент як форма охорони прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Особисті немайнові права винахідника (автора промислового зразка). Майнові права, що впливають з патенту. Дії, що не визнаються порушенням прав володільця патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним.

Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Загальна характеристика правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Комерційне (фірмове) найменування. Торговельна марка (знак для товарів і послуг): поняття, об'єкти, умови надання правової охорони. Суб'єкти та підстави набуття права інтелектуальної власності на торговельну марку. Зміст права інтелектуальної власності на торговельну марку. Припинення чинності свідоцтва та визнання його недійсним. Географічне зазначення як об'єкт права інтелектуальної власності.

Зобов'язання та його виконання.

Поняття та елементи зобов'язання. Види зобов'язань. Підстави виникнення зобов'язань. Сторони і треті особи у зобов'язанні. Множинність сторін, її види. Заміна сторін у зобов'язанні. Поняття та загальні принципи виконання зобов'язань. Суб'єкти виконання зобов'язання. Строк (термін) виконання зобов'язання. Місце виконання зобов'язання. Спосіб виконання зобов'язання. Підтвердження виконання зобов'язання.

Забезпечення виконання зобов'язань.

Загальна характеристика видів (способів) забезпечення виконання зобов'язань, їх ознаки, види. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання. Неустойка як вид забезпечення виконання зобов'язань. Поручка і гарантія як види забезпечення виконання зобов'язання. Завдаток: поняття, функції. Співвідношення з авансом. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Застава: поняття, види, підстави виникнення. Предмет застави. Суб'єкти заставних правовідносин. Договір застави, його зміст та форма. Звернення стягнення на заставлене майно. Притримання як вид забезпечення виконання зобов'язання.

Припинення зобов'язань.

Загальна характеристика підстав (способів) припинення зобов'язань. Припинення зобов'язання належним його виконанням. Передання відступного. Припинення зобов'язання шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу. Неможливість виконання як підстава припинення зобов'язання. Збіг кредитора і

боржника в одній особі. Смерть фізичної особи, ліквідація юридичної особи – сторони у зобов'язанні та їх вплив на динаміку зобов'язального правовідношення.

Відповідальність за порушення зобов'язань.

Порушення зобов'язання та його правові наслідки. Поняття цивільно-правової відповідальності та її види. Форми відповідальності за порушення зобов'язання. Відшкодування збитків. Сплата неустойки. Співвідношення збитків і неустойки. Умови цивільно-правової відповідальності за порушення зобов'язання. Випадок і непереборна сила, їх правове значення.

Загальні положення про договір.

Поняття договору в цивільному праві. Свобода договору та її межі. Види договорів. Зміст договору. Типові і примірні договори. Укладення договору. Підстави та правові наслідки зміни і розірвання договору.

Договір купівлі-продажу: загальні положення.

Поняття та ознаки договору купівлі-продажу, його значення в сучасних умовах, сфера застосування та джерела правового регулювання. Сторони в договорі купівлі-продажу. Право продажу речі. Форма договору купівлі-продажу. Зміст договору купівлі-продажу. Предмет договору. Ціна в договорі купівлі-продажу. Права та обов'язки покупця і продавця у разі пред'явлення третьою особою позову про витребування купленого товару. Права та обов'язки продавця. Правові наслідки порушення продавцем своїх зобов'язань. Права та обов'язки покупця. Правові наслідки порушення покупцем своїх зобов'язань.

Окремі різновиди договору купівлі-продажу.

Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір міни (бартеру).

Договір дарування.

Договір дарування: поняття, ознаки, сфера застосування. Сторони в договорі. Предмет договору дарування. Форма договору. Обов'язки дарувальника. Відмова від договору дарування. Розірвання договору дарування. Пожертва як різновид дарування

Договори ренти і довічного утримання (догляду).

Договір ренти: поняття, ознаки. Сторони в договорі ренти. Форма договору. Зміст договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма і розмір ренти, строк її виплати. Забезпечення виплати ренти. Припинення договору ренти. Договір довічного утримання: поняття, ознаки. Сторони у договорі. Форма договору довічного утримання (догляду). Зміст договору. Обов'язки набувача за договором. Забезпечення виконання договору довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду).

Договір найму (оренди).

Договір найму (оренди): поняття, ознаки, сфера застосування та джерела правового регулювання. Сторони в договорі. Форма договору найму (оренди). Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди). Права і обов'язки сторін за договором найму (оренди). Ремонт орендованої речі. Правові наслідки поліпшень орендованого майна. Припинення договору найму (оренди). Договір прокату. Договір оренди земельної ділянки. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної

споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір фінансового лізингу.

Договір найму (оренди) житла. Договір позички.

Договір найму житла: поняття, ознаки, джерела правового регулювання. Сторони у договорі. Особи, які постійно проживають з наймачем, порядок їх вселення і правовий статус. Тимчасові мешканці. Предмет договору найму житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму житла. Права та обов'язки сторін за договором найму житла. Припинення договору найму житла. Договір позички: поняття, ознаки, сфера застосування. Сторони у договорі. Форма договору позички. Права та обов'язки сторін за договором. Припинення договору позички.

Договір підряду.

Договір підряду: поняття, ознаки, сфера застосування, джерела правового регулювання. Сторони в договорі підряду. Система генерального підряду. Предмет договору підряду. Ціна в договорі підряду. Кошторис. Права та обов'язки сторін за договором підряду. Ризики підрядника. Правові наслідки порушення сторонами зобов'язань за договором підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи.

Договори у сфері транспортних послуг.

Загальна характеристика договорів про надання послуг. Поняття та види перевезень, джерела їх правового регулювання. Договір перевезення вантажу: поняття, ознаки. Сторони в договорі. Укладення договору перевезення вантажу. Перевізні документи. Довгострокові договори. Права та обов'язки сторін за договором. Відповідальність за порушення договору перевезення вантажу. Договір перевезення пасажирів і багажу: поняття, ознаки. Сторони у договорі. Укладення договору. Проїзні документи. Права, обов'язки та відповідальність сторін за договором перевезення пасажирів і багажу. Договір транспортного експедирування.

Договір зберігання.

Договір зберігання: поняття, ознаки, сфера застосування, джерела правового регулювання. Сторони в договорі зберігання. Професійний зберігач. Форма договору зберігання. Зміст договору зберігання. Права та обов'язки сторін, порядок їх виконання. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Особливості відповідальності професійного зберігача. Зберігання на товарному складі. Спеціальні види зберігання.

Договір страхування.

Поняття страхування та джерела його правового регулювання. Види і форми страхування. Страховик, страхувальник, застрахована особа, вигодонабувач. Договір страхування: поняття, ознаки. Форма договору. Страхове свідоцтво (поліс, сертифікат). Істотні умови договору страхування. Права і обов'язки сторін за договором страхування. Відмова від здійснення страхової виплати. Припинення договору страхування. Недійсність договору страхування.

Договори доручення, комісії та управління майном.

Договір доручення: поняття, ознаки, сфера застосування. Сторони у договорі. Зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін, їх зміст та

порядок виконання. Припинення договору доручення. Договір комісії: поняття, ознаки, сфера застосування. Сторони у договорі. Зміст договору комісії. Права та обов'язки сторін, їх зміст та порядок виконання. Припинення договору комісії. Поняття та ознаки договору управління майном. Джерела правового регулювання. Сторони у договорі. Форма договору управління майном. Зміст договору управління майном. Права та обов'язки сторін за договором. Припинення договору управління майном.

Договір позики. Кредитний договір.

Поняття та ознаки договору позики. Сторони у договорі. Форма договору позики. Зміст договору позики. Обов'язки позичальника та правові наслідки їх порушення. Оспорювання позики. Поняття, ознаки та види кредитних договорів. Джерела правового регулювання. Сторони кредитного договору. Порядок укладення та форма кредитного договору. Зміст кредитного договору. Забезпечення виконання кредитних зобов'язань. Іпотечне кредитування в Україні. Відповідальність сторін за кредитним договором.

Договір банківського рахунка. Договір банківського вкладу.

Поняття та види банківських рахунків. Поняття та ознаки договору банківського рахунка. Сторони договірних зобов'язань по відкриттю та обслуговуванню рахунків. Порядок відкриття рахунка та укладення договору банківського рахунка. Зміст договору банківського рахунка. Кредитування рахунка. Підстави та черговість списання грошових коштів з рахунка. Обмеження права розпорядження рахунком. Припинення договору банківського рахунка. Відповідальність сторін за договором. Банківська таємниця. Поняття та види договорів банківського вкладу (депозиту). Сторони договору банківського вкладу (депозиту). Порядок укладення та форма договору банківського вкладу. Ощадні сертифікати. Зміст договору банківського вкладу. Зміна та розірвання договору банківського вкладу. Відповідальність банку.

Договір факторингу.

Поняття та ознаки договору факторингу. Види факторингу. Сторони договору факторингу. Порядок укладення та форма договору факторингу. Зміст договору факторингу. Відповідальність сторін.

Договори у сфері інтелектуальної власності.

Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності, їх види, вимоги до форми. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності: поняття, види. Ліцензійний договір. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії (франчайзингу).

Договір про спільну діяльність.

Договір про спільну діяльність: поняття, ознаки, сфера застосування, джерела правового регулювання. Сторони в договорі про спільну діяльність. Форма договору. Зміст договору. Поняття договору простого товариства. Вклади учасників простого товариства. Правовий режим спільного майна. Порядок ведення спільних справ учасників простого товариства. Розподіл між учасниками прибутків, спільних витрат і збитків. Припинення договору простого товариства.

Недоговірні зобов'язання з односторонніх правомірних дій. Кондикційні зобов'язання.

Недоговірні зобов'язання, їх особливості та види. Зобов'язання із публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Зобов'язання із вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Зобов'язання із рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Зобов'язання із набуття чи збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Зобов'язання із відшкодування шкоди.

Поняття та елементи зобов'язання із відшкодування шкоди. Підстава та умови виникнення зобов'язання із відшкодування шкоди. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Урахування вини потерпілого та матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду при вирішенні питання про відшкодування шкоди. Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою права на самозахист та у стані крайньої необхідності. Відшкодування шкоди, завданої працівником. Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури чи суду. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою, неповнолітньою, недієздатною, обмежено дієздатною особою. Відшкодування шкоди, завданої фізичною особою, яка не усвідомлювала значення своїх дій та (або) не могла керувати ними. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Зобов'язання із відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт чи послуг.

Поняття та види спадкування.

Поняття спадкування. Спадщина, її склад. Об'єкти, які не входять до складу спадщини. Підстави для відкриття спадщини. Час і місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Усунення від права на спадкування. Поняття заповіту. Види заповітів. Право на заповіт, його суб'єкти та особливості здійснення. Свобода заповіту та її межі. Право на обов'язкову частку у спадщині, його суб'єкти. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Форма заповіту. Посвідчення заповіту при свідках. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту. Умови спадкування за законом. Черговість спадкування за законом, зміна такої черговості. Черги спадкоємців за законом. Спадкування утриманцями. Спадкування за правом представлення.

Здійснення права на спадкування. Оформлення права на спадщину.

Загальний порядок прийняття спадщини. Особливості прийняття спадщини окремими категоріями спадкоємців. Строки для прийняття спадщини та правові наслідки їх пропуску. Право на відмову від прийняття спадщини, порядок його реалізації, правові наслідки. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія). Відумерлість спадщини. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями. Задоволення спадкоємцями вимог кредиторів спадкодавця.

Свідоцтво про право на спадщину та порядок його одержання. Внесення змін до свідоцтва про право на спадщину. Визнання свідоцтва недійним.

МОДУЛЬ 6. ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальні положення цивільного процесуального права

Форми захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави. Цивільне процесуальне право: поняття, предмет, методи, система. Джерела цивільного процесуального права. Поняття, завдання, стадії цивільного судочинства. Структура цивільного процесу (цивільного судочинства)

Принципи цивільного процесуального права

Принципи цивільного судочинства: поняття та значення. Характеристика окремих принципів цивільного процесуального права.

Цивільні процесуальні правовідносини: поняття та елементи

Поняття та загальна характеристика цивільних процесуальних правовідносин. Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин та їх класифікація. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Відводи. Склад суду. Відводи.

Учасники цивільного процесу

Процесуально – правовий статус сторін у цивільному процесі. Треті особи. Органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб. Представництво у цивільному процесі. Особи, що сприяють здійсненню судочинства

Цивільна юрисдикція та підсудність цивільних справ

Цивільна юрисдикція судів. Підсудність цивільних справ: поняття та різновиди.

Умови процесуальної діяльності

Строки у цивільному процесі. Судові витрати. Заходи процесуального примусу

Докази і доказування в цивільному судочинстві

Доказування в цивільному судочинстві. Докази в цивільному судочинстві: поняття, види, забезпечення.

Позовне провадження

Позов у цивільному процесі. Подання позову до суду. Відкриття провадження. Провадження у справі до судового розгляду як стадія цивільного процесу. Судовий розгляд цивільних справ. Судові рішення першої інстанції: поняття, види, зміст.

Спрощені провадження та процедури цивільного судочинства

Поняття та особливості наказного провадження. Судовий наказ. Окреме провадження: загальна характеристика та особливості. Заочний розгляд справи

Оскарження та перегляд судових рішень

Апеляційне провадження. Касаційне провадження. Суть і значення перегляду судових рішень Верховним Судом України. Провадження у зв'язку із нововиявленими обставинами.

Загальні положення міжнародного цивільного процесу

Поняття і природа міжнародного цивільного процесу. Загальні положення міжнародного цивільного процесу

Зразок тестових завдань зі спеціальності 081 Право
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти на базі ОКР «Молодший спеціаліст»

Варіант

1. Членами політичних партій можуть бути:

- А) військовослужбовці;
- Б) члени Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг;
- В) службовці Національного банку України.
- Г) учасники АТО

2. Політична партія створюється групою громадян України у складі не менш як:

- А) 50 осіб;
- Б) 100 осіб;
- В) 200 осіб.
- Г) 300 осіб

3. Про утворення обласних, міських, районних організацій або інших структурних утворень політичної партії, передбачених статутом партії, повідомляється суб'єкт державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у:

- А) 3-денний строк з дня їх утворення;
- Б) 10-денний строк з дня їх утворення;
- В) 14-денний строк з дня їх утворення.
- Г) 15-денний строк з дня їх утворення

4. Молодіжними громадськими організаціями метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на задоволення та захист своїх законних соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів є:

- А) об'єднання громадян віком від 14 до 35 років,
- Б) об'єднання громадян віком від 14 до 30 років;
- В) об'єднання громадян віком від 14 до 25 років.
- Г) об'єднання громадян віком від 14 до 45 років

5. Дитячими громадськими організаціями метою яких є здійснення діяльності, спрямованої на реалізацію та захист своїх прав і свобод, творчих здібностей, задоволення власних інтересів, які не суперечать законодавству, та соціальне становлення як повноправних членів суспільства є:

- А) об'єднання громадян віком від 6 до 18 років, ;
- Б) об'єднання громадян віком від 6 до 16 років;
- В) об'єднання громадян віком від 6 до 14 років,
- Г) об'єднання громадян віком від 6 до 21 року,

6. Засновниками спілок молодіжних та дитячих громадських організацій є:

- А) бути громадяни України, які досягли 14-річного віку;
- Б) молодіжні та дитячі громадські організації;
- В) іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 14-річного віку.
- Г) профспілкофі організації

7. Який з перерахованих актів видається Президентом України та може бути джерелом адміністративного права?

- А) Рішення;
- Б) Укази;
- В) Декрети.
- Г) Постанови

8. Кадрові повноваження Президента в сфері виконавчої влади:

- А) призначає на посади та звільняє з посад половину складу Ради Національного банку України;
- Б) приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України;

В)призначає позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені Конституцією.

Г) підписує закони, прийняті Верховною Радою України;

9. Нормотворчі повноваження Президента в сфері виконавчої влади:

А) зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України з мотивів невідповідності Конституції з одночасним зверненням до Конституційного Суду України щодо їх конституційності;

Б) підписує закони, прийняті Верховною Радою України;

В)має право вето щодо прийнятих Верховною Радою України законів (крім законів про внесення змін до Конституції України) з наступним поверненням їх на повторний розгляд Верховної Ради України.

Г) приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України;

10. До джерел адміністративного права не відносять:

А. Конституцію України;

Б. укази та розпорядження Президента України;

В. Кодекс адміністративного судочинства України;

Г. Господарсько-процесуальний кодекс України.

11. Особливістю заходів адміністративного попередження (запобігання) є:

А. Систематичний характер

В. Профілактичний характер;

Б. Громадський характер

Г. Дисциплінарний характер.

12. Виправні роботи застосовуються на:

А. Строк до 3-х місяців з відрахуванням до 20% заробітку;

Б. Строк до 2-х місяців з відрахуванням до 20% заробітку;

В. Строк до 4-х місяців з відрахуванням до 10% заробітку;

Г. Строк до 6 ти місяців з відрахуванням до 10% заробітку;

13. Викрадене правопорушником майно - це:

А. Об'єкт правопорушення

Б. Спосіб правопорушення.

В. Предмет правопорушення

Г. Об'єктивна сторона правопорушення;

14. Яка з наведених стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення є факультативною (необов'язковою):

А. Оскарження (опротестування);

Б. Розгляд справи і винесення постанови;

В. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення;

Г. Порушення справи про адміністративне правопорушення;

15. Під зверненнями громадян слід розуміти:

А. Протокол

Б. Акт

Г. Скарга

Д. Позов

16. Міністр в галузі агропромислового виробництва України призначається на посаду та звільняється з посади:

А. В установленому законодавством порядку Верховною Радою України;

Б. В установленому законодавством порядку Президентом України;

В. В установленому законодавством порядку Кабінетом міністрів України;

Г. В установленому законодавством порядку Президентом України за поданням Кабінету міністрів України.

17. Систему органів дипломатичної служби складають:

А. Міністерство закордонних справ України, представництва Міністерства закордонних справ України на території України, закордонні дипломатичні установи України.

Б. Міністерство закордонних справ України, Дипломатична академія при МЗС, посольства, постійні представництва і місії, генеральні консульства, представництва МЗС у регіонах.

В. Міністерство закордонних справ України, закордонні дипломатичні установи України, митні органи

Г. Міністерства закордонних справ

18. Хто з перелічених суб'єктів входить до складу Вищої ради правосуддя за посадою?

А)Президент України.

В)Міністр юстиції України.

Б)Голова Верховного Суду.

Г)Генеральний прокурор

19. Що з переліченого відповідно до Конституції України є підставою припинення повноважень судді?

- А)Порушення суддею вимог щодо несумісності.
- Б)Вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявило його невідповідність займаній посаді.
- В)Подання заяви про відставку або про звільнення з посади за власним бажанням.
- Г)Припинення громадянства України або набуття суддею громадянства іншої держави.

20. Яку найважливішу функцію держави виконують військові формування та правоохоронні органи відповідно до Конституції України?

- А)Захист суверенітету України.
- Б)Оборона України.
- В)Захист територіальної цілісності України.
- Г)Забезпечення державної безпеки і захист державного кордону.

21. Хто має право вносити до Верховної Ради України проект закону про створення, реорганізацію і ліквідацію судів?

- А)Президент України після консультацій з Вищою радою правосуддя.
- Б)Вища рада правосуддя після консультацій з Головою Конституційного Суду України.
- В)Голова Верховного Суду після консультацій з Президентом України.
- Г)Президент України після консультацій з Головою Верховного Суду.

22. Визначте сферу поширення суверенітету України:

- А)територія.
- Б)державні органи.
- В)адміністративно-територіальні одиниці.
- Г)український народ.

23. З якого моменту суддя Конституційного Суду України набуває повноважень?

- А)Укладання трудового договору.
- Б)Складання присяги.
- В)Призначення на посаду.
- Г)Після проходження конкурсу у визначеному законом порядку.

24. Назва якого державного свята закріплена в Конституції України?

- А)День Конституції України.
- Б)День незалежності України.
- В)День працівників суду.
- Г)День прав людини.

25. Скільки разів Верховна Рада України протягом строку своїх повноважень може змінювати одні й ті самі положення Конституції України?

- А)Два рази.
- Б)Один раз.
- В)Не може змінювати взагалі.
- Г)Не раніше ніж через рік з дня прийняття.

26. Що з переліченого відповідно до Конституції України є підставою для звільнення судді?

- А)Порушення суддею вимог щодо несумісності.
- Б)Набрання законної сили рішенням суду про визнання судді безвісно відсутнім або оголошення померлим, визнання недієздатним або обмежено дієздатним.
- В)Смерті судді.
- Г)Набрання законної сили обвинувальним вироком щодо судді за вчинення ним злочину.

27. Що з переліченого є головним обов'язком держави відповідно до Конституції України?

- А)Забезпечення принципу верховенства права.
- Б)Утвердження і забезпечення прав і свобод людини.
- В)Забезпечення цілісності і недоторканості території.
- Г)Визначення і забезпечення конституційного ладу.

28. Ким може бути поданий законопроект про внесення змін до розділів 1, 3, 13 Конституції України?

- А)більшістю від конституційного складу Верховної Ради України
- Б)2/3 від конституційного складу Верховної Ради України
- В)не менш як 2/3 від конституційного складу Верховної Ради України
- Г)не менш як 1/3 від конституційного складу Верховної Ради України

29. Кому відповідно до Конституції України належить земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України?

- А) державі Україна
Б) фізичним та юридичним особам
В) Українському народу
Г) громадянам України

30. Що із перерахованого НЕ належить до особливостей політичних партій?

- А) створюються виключно із всеукраїнським статусом
Б) членами можуть бути лише громадяни України
В) мають тимчасових характер
Г) метою діяльності є задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів

31. Який найважливіший принцип закріплений у Конституції України, визнається і діє на території нашої держави:

- А) верховенства закону;
Б) верховенства держави;
В) верховенства права;
Г) верховенства міжнародного права.

32. Кому належить виключне право змінювати конституційний лад в Україні?

- А) Президенту України;
Б) Верховній Раді України;
В) Українському народу;
Г) Конституційному суду України.

33. Хто із суб'єктів конституційних відносин є носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні:

- А) територіальні громади;
Б) народ;
В) держава;
Г) політичні партії.

34. Який із нижче приведених принципів належить до принципів кримінального права:

- А) Принцип закономірності.
Б) Принцип індивідуалізації покарання в залежності від службового становища.
В) Принцип особистої відповідальності за наявності вини особи.
Г) Принцип колективної відповідальності за вчинення злочину у співучасті.

35. Який із видів санкцій належить до видів санкцій в кримінальному праві?

- А) Альтернативні.
Б) Бланкетно-правові.
В) Відносно альтернативні.
Г) Складені.

36. Які з функцій належать до функцій кримінального права?

- А. Пізнавальна.
Б. Попереджувальна.
В. Законотворча.
Г. Інформативна.

37. Які теоретичні положення містить кримінальне право як навчальна дисципліна?

- А. Вивчення історії кримінального права.
Б. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного права.
В. Теоретичні та практичні аспекти Загальної та Особливої частин Кримінального кодексу України.
Г. Соціологію кримінального права.

38. Що становить кримінальне законодавство України?

- А. Кримінальний процесуальний кодекс України
Б. Кримінально-виконавчий кодекс України.
В. Кримінальний кодекс України.
Г. Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України та Конституція України.

39. З яких структурних складових складається чинний Кримінальний кодекс України?

- А. Загальна частина КК України 2001 року складається з 15 розділів, а Особлива – з 20 розділів.
Б. Загальна частина КК 2001 року складається з 10 глав, а Особлива – з 22 глав.
В. Загальна частина КК 2001 року складається з 16 розділів, а Особлива – з 22 розділів.
Г. Загальна частина КК 2001 року складається з 15 глав, а Особлива – з 20 глав.

40. З якими галузями права найтісніше пов'язане кримінальне право?

- А. З житловим правом.
Б. З медичним правом.
В. З кримінологією.
Г. З господарським правом.

41. Хто відповідно до положень чинного Кримінального кодексу України підлягає кримінальній відповідальності?

- А. Кримінальній відповідальності підлягає особа, яка вчинила протиправне діяння.
- Б. Кримінальній відповідальності підлягає особа, що вчинила суспільно-небезпечне діяння.
- В. Кримінальній відповідальності підлягає особа, яка вчинила суспільно шкідливе діяння.
- Г. Кримінальній відповідальності підлягає особа, що вчинила умисно чи необережно будь-яке діяння.

42. Громадяни Громов і Кузін у під'їзді будинку, де проживали, знайшли портмоне, в якому було 2500 грн. Грошові кошти вони поділили між собою. Наступного дня Громов і Кузін дізналися, що ці гроші загубив їх сусід по під'їзду Шевченко. Громов на вимогу Шевченка повернув йому 1250 грн, а Кузін категорично відмовився зробити це. Чи підлягають кримінальній відповідальності Громов і Кузін?

- А. Так, тому що вони вчинили суспільно небезпечне діяння.
- Б. Так, тому що вони вчинили протиправне діяння.
- В. Громов не підлягає відповідальності, бо він повернув гроші.
- Г. Громов і Кузін не підлягають кримінальній відповідальності, тому що вони не вчинили дій, передбачених Кримінальним кодексом України.

43. В яких випадках закон має зворотну силу?

- А. Якщо закон усуває караність діяння.
- Б. Якщо закон встановлює караність діяння.
- В. Якщо закон посилює кримінальну відповідальність за діяння.
- Г. Якщо новий закон відміняє старий закон.

44. Що передбачає поняття дії кримінального закону в часі?

- А. Набрання законом чинності.
- Б. Дію закону з урахуванням змін, що вносяться в законодавство.
- В. Аналогію закону.
- Г. Зворотну силу закону.

45. Який закон називається законом, що пом'якшує кримінальну відповідальність?

- А. Закон, що встановлює злочинність діяння.
- Б. Закон, що криміналізує діяння.
- В. Закон про кримінальну відповідальність, який частково її посилює кримінальну відповідальність.
- Г. Закон, що передбачає у новому законі більш м'який вид покарання.

46. Лікар-хірург Пекалев, який працював старшим судовим лікарем плавбази, під час її перебування в плаванні зробив за грошову винагороду операції з переривання вагітності 14 жінкам – членам екіпажу і працівникам переробних цехів. Наказом головного лікаря медсанчастини „Азоврибпрому” заборонялося проведення планових абортів у морі. Вагітних жінок згідно з цим наказом необхідно було списувати на берег. Медичних протипоказань для проведення абортів у жінок не було. Чи є в діях Пекалева склад злочину „незаконне проведення абортів” ст. 134 КК України?

- А. Так, є, оскільки Пекалев не мав спеціальної медичної освіти.
- Б. Ні, немає, оскільки Пекалев був лікарем.
- В. Так, є, оскільки наказом головного лікаря медсанчастини „Азоврибпрому” заборонялося проведення планових абортів у морі.
- Г. Ні, немає, оскільки жінки самі погоджувалися на переривання вагітності.

47. Які існують види тлумачення кримінально-правових норм?

- А. Наукове.
- Б. Спеціалізоване.
- В. Звужене.
- Г. Розширене.

48. Яка з нижче приведених ознак є ознакою злочину?

- А. Суспільна шкідливість.
- Б. Суспільна небезпечність.
- В. Необережність.
- Г. Умисність.

49. Які з нижче приведених визначень характеризують злочин за ступенем суспільної небезпечності?

- А. Малозначне діяння.

Б. Злочин, що не має значної суспільної небезпечності.

В. Тяжкий злочин.

Г. Політичний злочини.

50. Яку кількість обов'язкових елементів має склад злочину?

А. 3.   Б. 4.   В. 5.   Г. 6.

51. Хто розглядає заяву про відвід судді суду першої інстанції, який слухає справу одноособово?

А. апеляційний суд

В. суддя, якому заявлено відвід

Б. голова цього суду

Г. інший суддя цього ж суду

52. Хто розглядає заяву про відвід одного, кількох або всіх суддів, які здійснюють судове провадження колегіально?

А. цей же склад суду

В. голова цього ж суду

Б. інший суддя цього ж суду

Г. апеляційний суд

53. Яка дія свідчить про початок судового розгляду кримінального провадження?

А. видалення свідків із залу судового засідання

Б. оголошення прокурором обвинувального акту

В. роз'яснення обвинуваченому суті обвинувачення

Г. визначення обсягу і порядку дослідження доказів

54. Яке питання поставлене головуючим до обвинуваченого після оголошення обвинувального акту не відповідає стадії судового розгляду?

А. чи зрозуміле йому обвинувачення

В. чи бажає давати показання

Б. чи визнає він себе винним

Г. чи знає він потерпілого

55. Обвинувачений надав показання щодо фактів кримінального правопорушення. Хто після цього першим допитує обвинуваченого?

А. захисник

В. прокурор

Б. потерпілий

Г. суд

56. Хто першим допитує свідка сторони обвинувачення?

А. захисник

В. прокурор

Б. потерпілий

Г. суд

57. За правилами допиту якого учасника кримінального провадження допитується потерпілий?

А. експерта

В. свідка

Б. обвинуваченого

Г. спеціаліста

58. Яка дія, вчинена головуючим перед початком допиту 15-річного свідка, відповідає закону?

А. роз'яснення обов'язку говорити суду правду

Б. попередження про кримінальну відповідальність

В. приведення до присяги

Г. з'ясування стосунків свідка з обвинуваченим

59. Кому з учасників процесу під час судового розгляду кримінального провадження суд НЕ пред'являє речі для впізнання?

А. обвинуваченому

В. свідку

Б. потерпілому

Г. спеціалісту

60. Хто з учасників процесу перед допитом НЕ приводиться до присяги?

А. експерт

В. потерпілий

Б. обвинувачений

Г. свідок

61. В судовому засіданні стороною захисту заявлено клопотання про огляд речових доказів, які не можна доставити до суду. Яку процесуальну дію в такому випадку повинен вчинити суд?

А. відмовити в задоволенні клопотання захисника

Б. зобов'язати слідчого провести огляд місця знаходження доказів

В. провести судове засідання за місцезнаходженням доказів та оглянути їх

Г. провести судове засідання в режимі відеоконференції з місця їх знаходження

62. Який з вказаних протоколів, що були отримані під час здійснення досудового розслідування, суд НЕ приймає в якості доказу?

- А. допиту свідка
- В. освідування потерпілого
- Б. огляду місця події
- Г. проведення слідчого експерименту

63. Під час судового розгляду було задоволено клопотання про дослідження відеозаписів. Хто з учасників процесу може бути залучений судом з метою з'ясування відомостей, що містяться на цьому відео?

- А. оперативний працівник, який здійснював відеозапис
- Б. слідчий, який здійснював досудове розслідування
- В. спеціаліст, який володіє навичками застосування технічних засобів
- Г. судовий розпорядник, який прийняв від сторони відеозапис

64. Яка процесуальна дія НЕ може проводитись під час здійснення провадження судом присяжних?

- А. одночасний допит двох свідків
- В. огляд речей
- Б. одночасний допит двох експертів
- Г. огляд на місці

65. Які процесуальні дії під час судового розгляду кримінального провадження за клопотанням сторони суд доручає здійснити органам досудового розслідування?

- А. визначити обсяг речових доказів, що підлягають дослідженню
- Б. провести огляд речового доказу за його місцезнаходженням
- В. провести пред'явлення речі для впізнання
- Г. провести тимчасовий доступ до речей

66. Яку назву має стадія судового розгляду, яка настає після закінчення з'ясування обставин та перевірки їх доказами?

- А. судові виступи
- В. судові промови
- Б. судові дебати
- Г. судові дискусії

67. В судовому розгляді приймали участь 5 обвинувачених та 5 захисників. Хто визначає порядок виступу цих осіб у судових дебатах?

- А. вказані особи за взаємною згодою
- В. суд
- Б. захисники
- Г. прокурор

68. Яким речовим правом є право користування чужим майном?

- А) емфітевзис
- В) сервітут
- Б) суперфіцій
- Г) право господарського відання

69. Яким речовим правом є право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб?

- А) суперфіцій
- В) сервітут
- Б) емфітевзис
- Г) володіння

70. Яким речовим правом є право користування чужою земельною ділянкою для забудови?

- А) суперфіцій
- В) сервітут
- Б) емфітевзис
- Г) володіння

71. В якому разі відбувається припинення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб?

- А) у разі відчуження емфітевзису
- Б) у разі викупу земельної ділянки у зв'язку із суспільною необхідністю
- В) у разі переходу до інших осіб права власності на земельну ділянку для сільськогосподарських потреб
- Г) у разі не використання земельної ділянки протягом трьох років підряд

72. У якому разі відбувається припинення права користування земельною ділянкою для забудови?

- А) у разі відчуження суперфіцію
- Б) у разі передання землекористувачем у порядку спадкування
- В) у разі переходу до інших осіб права власності на земельну ділянку
- Г) у разі не використання земельної ділянки для забудови протягом трьох років підряд

73. Які правові наслідки припинення права користування земельною ділянкою для забудови?

- А) сторони зобов'язані укласти договір оренди земельної ділянки на встановлений договором строк
- Б) власник земельної ділянки зобов'язаний придбати у власника будівлі (споруди) споруджену будівлю по ринковій ціні
- В) у разі недосягнення згоди між сторонами, власник земельної ділянки має право вимагати від власника будівлі (споруди) її знесення та приведення земельної ділянки до попереднього стану
- Г) власник будівлі зобов'язаний придбати земельну ділянку, на якій споруджено будівлю (споруду), у її власника

74. Яка ознака речового права на чуже майно НЕ вірна?

- А) абсолютний характер відносин між суб'єктами
- Б) відносний характер відносин між суб'єктами
- В) похідний від права власності характер відносин
- Г) право слідування. При переході предмета договору від одного суб'єкта до іншого речове право на чуже майно слідує за річчю

75. Як називаються права, що забезпечують задоволення інтересів власника шляхом безпосереднього впливу на річ, яка перебуває у сфері його господарювання.

- А) Речові права.
- Б) Спільні права.
- В) Відносні права.
- Г) Зобов'язальні права.

76. Що складає зміст права власності?

- А) право оперативного управління
- Б) право володіння
- В) право розпорядження
- Г) право володіння, користування, розпорядження своїм майном

77. Що є правом особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб?

- А) право оперативного управління
- Б) право довірчої власності
- В) право власності
- Г) право господарського відання

78. Яка сутність розпорядження, як одного із складових змісту права власності?

- А) Відновлення становища, яке існувало до порушення.
- Б) Визначення юридичної долі речі.
- В) Виключне право на використання твору.
- Г) Фактичне усвідомлення панування над річчю.

79. Як називається право фактичного, фізичного та господарського панування особи над річчю, яке полягає у можливості особи безпосередньо тримати належну річ у себе?

- А) Право володіння.
- Б) Право користування.
- В) Право розпорядження.
- Г) Право оперативного управління.

80. Як називається право на здобуття з речі її корисних властивостей, привласнення плодів та прибутків, що приносяться річчю?

- А) Право володіння.
- Б) Право користування.
- В) Право розпорядження.
- Г) Право оперативного управління.

81. Що є об'єктами права власності Українського народу згідно законодавства?

- А) будь-яке майно, за винятком окремих його видів, які відповідно до закону не можуть йому належати
- Б) земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України
- В) державні та комунальні підприємства й установи
- Г) золотий запас, алмазний та валютний фонди

82. Які суб'єкти здійснюють право власності від імені українського народу?

- А) окремі громадяни
- Б) комунальні підприємства
- В) органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, встановлених Конституцією України
- Г) органи державної влади

83. Що НЕ належить до основних засад здійснення права власності відповідно до цивільного законодавства?

- А) Власник володіє, користується та розпоряджається своїм майном на власний розсуд.
- Б) Власник може вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону.
- В) Держава не втручається у здійснення власником права власності.
- Г) Власник може бути позбавлений власності.

84. Що вважається межами здійснення права власності?

- А) Власник може вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону.
- Б) Власник володіє, користується та розпоряджається своїм майном на власний розсуд.
- В) При здійсненні своїх прав та виконанні обов'язків власник зобов'язаний додержуватися моральних засад суспільства.
- Г) Держава не втручається у здійснення власником права власності.

85. Чи можуть звужувати чи скасувати права учасників цивільного процесу закони, які не мають зворотної дії в часі?

- А) це частково можливо;
- Б) можливо;
- В) допустимо;
- Г) не можливо.

86. В якому розмірі справляється судовий збір?

- А) у відповідному розмірі від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня календарного року;
- Б) у відповідному розмірі від податкової соціальної пільги, встановленої законом на 1 січня календарного року;
- В) у відповідному розмірі від неоподаткованого мінімуму доходів громадян, встановленої законом на 1 січня календарного року;
- Г) від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленої законом на 1 січня календарного року.

87. Яке значення мають Постанови Пленуму Верховного Суду України?

- А) встановлюють норми обов'язкові для застосування судами;
- Б) є орієнтиром у питаннях однакового застосування норм права;
- В) не мають принципового значення для здійснення правосуддя;
- Г) в окремих випадках застосовуються судами для обґрунтування рішення.

88. Що розуміють під принципами цивільного процесу?

- А) правові позиції вищих судів України;
- Б) основоположні засади цивільного процесуального права;
- В) доктринальні засади провідних науковців процесуалістів;
- Г) узагальнені положення судової практики.

89. Що визначає принцип диспозитивності?

- А) можливість встановлення порядку дослідження та сприйняття матеріалів цивільної справи судом;
- Б) можливість кожної особи звернутись за судовим захистом до компетентного суду;

В) можливість приймати участь у справі третіх осіб;

Г) рівні процесуальні права та обов'язки учасників судового розгляду.

90. Під час судового розгляду справи сторони домовились укласти мирову угоду. Суддя відмовив у затвердженні умов мирової угоди і закритті провадження у справі мотивуючи тим, що цивільна справа вже розглядається судом, і виключно до його компетенції належить подальший її розгляд і вирішення. Положення якого принципу цивільного процесуального права були порушені вказаними діями судді?

А) диспозитивності;

Б) змагальності;

В) права на судовий захист;

Г) рівноправності сторін.

91. Що таке метод цивільного процесуального права?

А) це врегульований нормами цивільного процесуального права порядок провадження у цивільних справах, обумовлений системою взаємозалежних цивільних процесуальних прав і обов'язків учасників процесу, що реалізується у відповідних цивільних процесуальних діях, спрямованих на здійснення правосуддя у цивільних справах;

Б) це сукупність правових норм, які регулюють діяльність та пов'язані з нею процесуальні правовідносини суду та інших учасників цивільного процесу, що виникають при здійсненні правосуддя в цивільних справах;

В) це сукупність правових способів, прийомів та засобів впливу на цивільні процесуальні правовідносини, які виникають при здійсненні правосуддя у цивільних справах;

Г) це сукупність правових знань з ознайомленої галузі права.

92. Що таке джерела цивільного процесуального права?

А) це сукупність правових норм, які регулюють діяльність та пов'язані з нею процесуальні правовідносини суду та інших учасників цивільного процесу, що виникають при здійсненні правосуддя в цивільних справах;

Б) це сукупність правових способів, прийомів та засобів впливу на цивільні процесуальні правовідносини які виникають при здійсненні правосуддя у цивільних справах (імперативно-диспозитивний за змістом);

В) це нормативні акти, в яких закріплені правила, що врегульовують порядок організації та здійснення правосуддя в цивільних справах ;

Г) це сукупність правових знань з однойменної галузі права.

93. Як визначаються принципи в цивільному процесі?

А) діяльність суду та осіб, які беруть участь у справі по здійсненню правосуддя;

Б) сукупність прийомів та засобів впливу на суспільні відносини;

В) сукупність правових знань з однойменної галузі права;

Г) основні ідеї, уявлення про суд та правосуддя, які закріплені в цивільному процесуальному праві.

94. Який принцип використовує суддя коли дозволяє фіксувати судовий процес портативними аудіотехнічними засобами?

А) демократизм;

Б) безпосередність;

В) рівність громадян перед законом і судом;

Г) гласність і відкритість судового процесу.

95. Що таке цивільні процесуальні правовідносини?

А) це врегульовані цивільним процесуальним правом суспільні відносини, які виникають між судом та іншими учасниками процесу з приводу розгляду та вирішення цивільної справи;

Б) це здатність мати цивільні процесуальні права та обов'язки сторони, третьої особи, заявника, заінтересованої особи;

В) це здатність особисто здійснювати цивільні процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді;

Г) це здатність бути суб'єктом цивільних процесуальних правовідносин.

96. Що таке цивільна процесуальна правоздатність?

- А) це врегульовані цивільним процесуальним правом суспільні відносини, які виникають між судом та іншими учасниками процесу з приводу розгляду та вирішення цивільної справи;
- Б) це здатність мати цивільні процесуальні права та обов'язки сторони, третьої особи, заявника, заінтересованої особи;
- В) це здатність особисто здійснювати цивільні процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді;
- Г) це здатність бути суб'єктом цивільних процесуальних правовідносин.

97. Хто такий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин?

- А) це носій цивільних процесуальних прав та обов'язків;
- Б) це те, з приводу чого виникають цивільні процесуальні правовідносини;
- В) це цивільні процесуальні права та обов'язки учасників правовідносин;
- Г) це здатність особисто здійснювати цивільні процесуальні права та виконувати свої обов'язки в суді.

98. Що таке об'єкт цивільних процесуальних правовідносин?

- А) це носій цивільних процесуальних прав та обов'язків;
- Б) це те, з приводу чого виникають цивільні процесуальні правовідносини;
- В) це цивільні процесуальні права та обов'язки учасників правовідносин;
- Г) це здатність мати цивільні процесуальні права та обов'язки сторони, третьої особи, заявника, заінтересованої особи.

99. Відповідно до якого законодавства, суд вирішує справи?

- А) Суд вирішує справи відповідно до законів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- Б) Суд вирішує справи відповідно до законів України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- В) Суд вирішує справи відповідно до Конституції України, законів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
- Г) Суд вирішує справи відповідно до Конституції України, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

100. Який акт законодавства застосовує суд у разі невідповідності закону України міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України?

- А) У разі невідповідності закону України міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, суд застосовує міжнародний договір;
- Б) У разі невідповідності закону України міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, суд застосовує закон України;
- В) У разі невідповідності закону України міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, суд застосовує акт законодавства, який має вищу юридичну силу;
- Г) У разі невідповідності закону України міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, суд застосовує інший правовий акт.

Критерії оцінювання якості знань осіб, що вступають на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти на базі ОКР «Молодший спеціаліст» зі спеціальності 081 Право

Підсумкові оцінки			Критерії оцінювання знань
1	2	3	4
А «Відмінно»	Відмінно	90-100	Вступник виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні

			навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
В «Дуже добре»	Дуже добре	82-89	Вступник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їхнє значення для подальшої професійної діяльності.
С «Добре»	Добре	75-81	Вступник виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Д «Задовільно»	Задовільно	69-74	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципові, які може усунути самостійно.
Е «Достатньо»	Достатньо	60-68	Вступник виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX «Незадовільно»	Незадовільно	35-59	Вступник має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою навчань.
F «Незадовільно»	Незадовільно	1-34	Вступник не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

Оцінювання фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня бакалавр проводиться за шкалою 0 – 100 балів.

За повну і правильну відповідь на всі запитання вступник може набрати максимально 100 балів, за кожен правильну відповідь вступник отримує по 1 балу.

При цьому до участі у конкурсному відборі допускаються особи, які отримали за результатами вступного фахового випробування не менше 60 балів.

Рекомендована література для підготовки до вступу зі спеціальності 081 Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

МОДУЛЬ 1. АДМИНИСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення, Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-Х – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/80731-10>
2. Кодекс адміністративного судочинства України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 № 2747-IV – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Судова практика Вищого адміністративного суду України. 2013 [Текст] / ред. І. Х. Темкіжев. - К. : Юрінком Інтер, 2013. - 352 с.
4. Адміністративне право [Текст] : підручник / ред. Ю. П. Битяк. - Х. : Право, 2013. - 656 с.
5. Адміністративне судочинство [Текст]: навчальний посібник / ред. Н. Б. Писаренко. - Харків : Право, 2016. - 311 с.
6. Задихайло, О. А. Адміністративне право України (Загальна частина) [Текст]: навчальний посібник / О. А. Задихайло. - Харків : Право, 2016. - 314 с.

МОДУЛЬ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Конституція України, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Совгіря, О. В. Конституційно-процесуальне право України [Текст] : навчальний посібник / О. В. Совгіря. - К. : Юрінком Інтер, 2015. - 536 с.
3. Кафарський В. І., Припхан І. І. Конституційне право України у схемах: Навч. посіб. / В. І. Кафарський, І. І. Припхан. – К.: Видавництво Ліра-К, 2013. – 272 с.
4. Конституційне право України: Навчальний посібник для підготовки до іспитів / Упорядники Т. Є. Дяків, І. В. Тетарчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 218 с.
5. Конституційне право України : навчальний посібник для підготовки до іспиту за кредитно-модульною системою навчання / В. О. Боняк та ін. – Дніпропетровськ : ДДУВС, 2013. – 295 с.
6. Конституційне право України : навчальний посібник / За заг. ред. Р. Ф. Гринюка. – Донецьк : ДонНУ, 2014. – 281 с.
7. Конституційне право України : підручник / Під заг. ред. Ю. М. Бисаги, Д. М. Белова. – Ужгород : Гельветика, 2013. – 359 с.
8. Конституційне право України. Посібник для підготовки до іспиту / Ю. Г. Барабаш, Л. К. Байрачна, І. І. Дахова та ін.; за заг. ред. Ю. Г. Барабаша. – К. : Право, 2012. – 304 с.

9. Міхневич Л. В. Конституційне право України: практикум / Л. В. Міхневич. – Київ : КНЕУ, 2013. – 265 с.
10. Нестерович В. Ф. Конституційне право України : навчальний посібник з підготовки до самостійної роботи / В. Ф. Нестерович. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. – 207 с.
11. Юринець Ю. Л. Конституційне право України : навчальний посібник / Ю. Л. Юринець. – Ужгород : А.Е. Бреза, 2014. – 367 с

МОДУЛЬ 3. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст] : підручник / ред.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. - 5-е вид., перероб. і доп. - Харків : Право, 2016. - 678 с.
2. Кваліфікація злочинів [Текст] : навчальний посібник / ред. М. І. Панов. - Харків : Право, 2016. - 356 с
3. Савченко, А. В. Кримінальне право України. Загальна частина (у схематичних діаграмах) [Текст] : навчальний посібник / А. В. Савченко, Ю. Л. Шуляк. - К. : ЦУЛ, 2014. - 156 с
4. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст] : підручник / ред.: В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін. - Харків : Право, 2015. - 528 с.
5. Мала енциклопедія кримінального права [Текст] : енциклопедичне видання / НАН України; Київський університет права ; ред.: Ю. Л. Блошицький, З. А. Тростюк. - К. : Кондор, 2012. - 284 с.
6. Дудоров О.О., Хавронюк М.І.. Кримінальне право України: Навч. посібник / За заг. ред. М.І. Хавронюка. – К.: Ваіте, 2014. – 944 с.
7. Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар. Вид. дев'яте, перероб. і доп. / Відп. ред. Є. Л. Стрельцов.- Х.: ТОВ “Одіссей”, 2013.- 912 с.
8. Кримінальне право України. Особ. част. Альбом схем: Навч. посіб. – К.: Алерта, 2015. – 576 с.

МОДУЛЬ 4. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

1. Кримінальний процесуальний кодекс України, Кодекс України, Закон, Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
2. Кримінальний процес [Текст] : підручник / Ю. М. Грошевий [та ін.]. - Х. : Право, 2014. - 824 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. У двох томах. Т. 1 [Текст] : коментар. - Х. : Право, 2013. - 768 с.
4. Кримінальний процес [Текст] : підручник / ред.: В. Я. Тацій, О. В. Капліна, О. Г. Шило. - Харків : Право, 2014. - 824 с.
5. Кримінальний процес: підручник / за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого. – Х.: Право, 2013. – 824 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / відп. ред.: С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. – Х.: Одіссей, 2013. – 1104 с.

МОДУЛЬ 5. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Цивільний кодекс України, Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Цивільне право. У двох томах. Т. 2 [Текст]: підручник / В. І. Борисова. - Х.: Право, 2014. - 816 с.
3. Цивільне право України. Особлива частина [Текст] : підручник / ред. О. В. Дзера. - К. : Юрінком Інтер, 2014. - 1176 с
4. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Щербак С.В. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. С.Я.Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006.
5. Фурса С.Я., Щербак С.В., Свтушенко О.І. Цивільний процес України: проблеми і перспективи. Науково-практичний посібник. К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2006. – 448 с. – (Серія "Процесуальні науки").
6. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України. – К.: Ін Юре, 2005. – 624 с.

МОДУЛЬ 6. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

1. Цивільний процесуальний кодекс України, Кодекс України, Кодекс, Закон від 18.03.2004 № 1618-IV – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
2. Цивільне процесуальне право України [Текст] : підручник / М. М. Ясинок [та ін.]; ред. М. М. Ясинок. - К. : Алерта, 2016. - 575 с.
3. Масюк, В. В. Цивільний процес у схемах і таблицях [Текст]: навчальний посібник / В. В. Масюк, М. Ю. Акулова. - Х. : Право, 2014. - 192 с
4. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Щербак С.В. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 т. / За заг. ред. С.Я.Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006.
5. Фурса С.Я., Щербак С.В., Свтушенко О.І. Цивільний процес України: проблеми і перспективи. Науково-практичний посібник. К.: Видавець Фурса С.Я.; КНТ, 2006. – 448 с. – (Серія "Процесуальні науки").
6. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України. – К.: Ін Юре, 2005. – 624 с.